

ALGERNON CHARLES SWINBURNE

The Garden of Proserpine

Ο Κήπος Της Περσεφόνης

μετάφραση: Ασημίνα Λαμπράκου

Αθήνα 2022

ALGERNON CHARLES SWINBURNE

The Garden of Proserpine

Here, where the world is quiet;
    Here, where all trouble seems
Dead winds' and spent waves' riot
    In doubtful dreams of dreams;
I watch the green field growing
For reaping folk and sowing,
For harvest-time and mowing,
    A sleepy world of streams.

I am tired of tears and laughter,
    And men that laugh and weep;
Of what may come hereafter
    For men that sow to reap:
I am weary of days and hours,
Blown buds of barren flowers,
Desires and dreams and powers
    And everything but sleep.

Here life has death for neighbour,
    And far from eye or ear
Wan waves and wet winds labour,
    Weak ships and spirits steer;
They drive adrift, and whither
They wot not who make* thither;
But no such winds blow hither,
    And no such things grow here.

No growth of moor or coppice,
    No heather-flower or vine,
But bloomless buds of poppies,
    Green grapes of Proserpine,
Pale beds of blowing rushes
Where no leaf blooms or blushes
Save this whereout she crushes
    For dead men deadly wine.

Ο κήπος της Περσεφόνης

του ALGERNON CHARLES SWINBURNE

Εδώ, που ο κόσμος τελεί σε καρτερία·
Εδώ, που όλη η φασαρία μοιάζει
Ανέμων πεθαμένων κι εξαντλημένων κυμάτων, ανταρσία
Σε αμφίβολες αναπολήσεις ονείρων·
Το πράσινο λιβάδι κοιτάζω να φουντώνει
Για θεριστές και σπορείς,
Τον καιρό του θερισμού και της συγκομιδής,
Ένας κόσμος χειμάρρων που κοιμάται.

Από δάκρυα και γέλια έχω κουραστεί,
Κι ανθρώπους που γελούν και θρηνούν·
Από ό,τι να έρθει στο εξής, μπορεί
Γι' άντρες που σπείραν να επωφεληθούν·
Από ημέρες και ώρες έχω εξαντληθεί,
Άκαρπων ανθέων βλαστάρια, ανεμοσκορπισμένα,
Επιθυμίες, όνειρα κι εξουσίες
Κι όλα εκτός από θάνατο.

Εδώ, έχει θάνατο για γείτονα η ζωή,
Και μακριά από μάτι ή αφτί
Κυματισμούς ξεψυχισμένους κι υγρών ανέμων μόχθο,
Αδύναμα πλοία και πνεύματα πλοηγεί·
Άσκοπα οδηγούν, και κατά που
Δε γνωρίζουν εκείνον που προκαλεί εκεί·
Μα τέτοιοι άνεμοι προς τα εδώ δε φυσούν,
Και τίποτε τέτοιο δεν ευδοκιμεί.

Ούτε ένα γέννημα, χερσότοπου ή λόχμης,
Άνθος από ρείκι κανένα, ή κληματαριά,
Αλλά παπαρούνας ανάνθιστα μπουμπούκια,
Σταφύλια της Περσεφόνης πρασινωπά,
Παρτέρια περιφραγμένα από ανεμοδαρμένες καλαμιές
Όπου κανένα φύλλο δεν ακμάζει ούτε κοκκινίζει
Σώσε το σε περίπτωση που αυτή συνθλιβεί
Διότι άντρες νεκροί θανάσιμα κερνούν κρασί.

Pale, without name or number,
In fruitless fields of corn,
They bow themselves and slumber
All night till light is born;
And like a soul belated,
In hell and heaven unmated,
By cloud and mist abated
Comes out of darkness morn.

Though one were strong as seven,
He too with death shall dwell,
Nor wake with wings in heaven,
Nor weep for pains in hell;
Though one were fair as roses,
His beauty clouds and closes;
And well though love reposes,
In the end it is not well.

Pale, beyond porch and portal,
Crowned with calm leaves, she stands
Who gathers all things mortal
With cold immortal hands;
Her languid lips are sweeter
Than love's who fears to greet her
To men that mix and meet her
From many times and lands.

She waits for each and other,
She waits for all men born;
Forgets the earth her mother,
The life of fruits and corn;
And spring and seed and swallow
Take wing for her and follow
Where summer song rings hollow
And flowers are put to scorn.

Χλωμοί, δίχως όνομα ή αριθμό,
Σε καλαμποκιού άγονη περιοχή,
Γέρνουν σε ύπνον ελαφρό
Ολονυχτίς έως ότου φως να γεννηθεί·
Και σαν μια ψυχή αργοπορημένη,
Που σε κόλαση και παράδεισο δεν είναι ταιριασμένη,
Από σύννεφο κι ομίχλη ελαττωμένη
Εμφανίζεται μέσα από σκοτεινότη αυγινή.

Ακόμη και αν σαν επτά ήταν κάποιος δυνατός,
Κι εκείνος επίσης με το θάνατο θα κατοικήσει,
Μηδέ με φτερά στον παράδεισο θα εγερθεί,
Κι ούτε για πόνους στην κόλαση θα κλαψουρίσει·
Ακόμη και σαν τριαντάφυλλο να ήταν κάποιος δροσερός,
Η ομορφιά του ξεθωριάζει και τελειώνει·
Και, ακόμη κι αν, πολύ στηρίζει η αγάπη,
Αυτό τελικά δε θα ευχαριστήσει.

Πέρα από τη βεράντα και την πύλη, χλωμή
Στέκεται, στεφανωμένη με φύλλα ελαφρά,
Αυτή, που δρέπει ό,τι θνητό της δοθεί
Με χέρια αθάνατα ψυχρά·
Γλυκύτερα είναι τα άτονά της χείλη
Από ότι της αγάπης που φοβάται να υποδεχτεί
Στους άντρες που τη συναντούν όπως της είναι ταιριαστοί
Από χώρες και έτη πολλά.

Τον έναν και τον άλλον περιμένει,
Όλους τους άντρες που έχουν γεννηθεί·
Τη μητέρα της γη ξεχνά (αφηρημένη)
Των σπόρων και των φρούτων τη ζωή·
Και άνοιξη και σπόρος και χελιδόνι
Φτερό φορούν για 'κείνην κι ακολουθούν
Εκεί που ανώφελα ηχεί τραγούδι του καλοκαιριού
Και βάλθηκαν να περιφρονούν ό,τι ανθεί.

There go the loves that wither,
        The old loves with wearier wings;
And all dead years draw thither,
        And all disastrous things;
Dead dreams of days forsaken,
Blind buds that snows have shaken,
Wild leaves that winds have taken,
        Red strays of ruined springs.

We are not sure of sorrow,
        And joy was never sure;
To-day will die to-morrow;
        Time stoops to no man's lure;
And love, grown faint and fretful,
With lips but half regretful
Sighs, and with eyes forgetful
        Weeps that no loves endure.

From too much love of living,
        From hope and fear set free,
We thank with brief thanksgiving
        Whatever gods may be
That no life lives for ever;
That dead men rise up never;
That even the weariest river
        Winds somewhere safe to sea.

Then star nor sun shall waken,
        Nor any change of light:
Nor sound of waters shaken,
        Nor any sound or sight:
Nor wintry leaves nor vernal,
Nor days nor things diurnal;
Only the sleep eternal
        In an eternal night.

Εκεί πάνε οι έρωτες που στη φθορά περνάνε,
Οι παλιοί έρωτες με τα πιο εξαντλημένα φτερά·
Κι όλα τα νεκρά χρόνια προς τα εκεί τραβάνε,
Κι όλα τα υλικά τα καταστροφικά·
Νεκρά όνειρα από μέρες που έχουν λησμονηθεί,
Μπουμπούκια τυφλά που από χιόνια έχουν αποτιναχθεί,
Φύλλα άγρια που από ανέμους έχουν αποσπασθεί,
Αφανισμένων ανοίξεων, σκορπίσματα ερυθρά.

Δεν είμαστε βέβαιοι για την πικρία,
Σίγουρη δεν ήταν ποτέ η χαρά·
Το σήμερα θα πεθαίνει στου αύριο (την αιθρία)·
Στο δέλεαρ του κανενός ο χρόνος περπατά σκυφτά·
Και αγάπη, θαμπή κι ανήσυχη μεγαλωμένη,
Με χείλη απλώς μισοθλιμμένα
Αναστενάζει, και με μάτια αφηρημένα,
Που από τους έρωτες κανείς δεν διαρκεί, κλαίει σπαραχτικά

Από τόση λαχτάρα για ζωή,
Από ελπίδα και φόβο αυτοτελείς,
Ευχαριστούμε με σύντομης δοξολογίας προσευχή
Οτιδήποτε κι αν ίσως είναι οι θεοί
Επειδή παντοτινά καμιά ζωή δε διαρκεί·
Επειδή ποτέ δεν ανασταίνονται οι νεκροί·
Επειδή ακόμη κι ο ποταμός που 'χει πολύ κουραστεί
Στη θάλασσα ελίσσεται σε κάποιο σημείο ασφαλής.

Τότε και μόνο τότε, ούτε άστρο ούτε ήλιος θα αφυπνιστεί,
Μήτε κάποια του φωτός αλλαγή:
Μηδέ ήχος από νερά που έχουν αναδευτεί,
Καμία ματιά και ήχος κανείς:
Ούτε φύλλα χειμωνιάτικα ή εαρινά,
Μήτε ημέρες ή πράγματα καθημερινά·
Ο αθάνατος ύπνος μοναχά
Σε μια νύχτα παντοτινή.

Επίλογος:

Πηγή αρχικού ποιήματος:
https://www.poetryfoundation.org/poems/45288/the-garden-of-proserpine

Πρώτη δημοσίευση αυτής της μετάφρασης: e-περιοδικό ***staxtes2003.com***:
https://staxtes2003.com/2022/03/29/29-3-22/

Το ποίημα ***The Garden of Proserpine*** του **Algernon Charles Swinburne** περιλαμβάνεται στη συλλογή ποιημάτων του δημιουργού με τίτλο: ***Ποιήματα και Μπαλάντες*** το 1866.
Prosperpine είναι η λατινικόφωνη εκδοχή του καθ' ημάς ονόματος Περσεφόνη.
Περισσότερες πληροφορίες στον σύνδεσμο:
https://en.wikipedia.org/wiki/The_Garden_of_Proserpine

Με την μετάφραση αυτού του ποιήματος ξεκίνησα να ασχολούμαι το 2017 προσπαθώντας για μεγάλο χρονικό διάστημα να βελτιώσω την απόδοση σε κάθε επίπεδό της. Παρά τη σιγουριά πώς έκανα ό,τι προσωπικά ήταν δυνατό, το 2022 και στοιχειοθετώντας το αρχείο με το οποίο θα έστελνα την μετάφρασή μου στον Στράτο Φουντούλη προς δημοσίευση στο ηλεκτρονικό περιοδικό του ***staxtes2003.com***, ανακάλυπτα, τελευταία στιγμή, στοιχεία τα οποία επιδέχονταν αλλαγές. Αυτήν, λοιπόν, την τελευταία προσπάθειά μου στη μετάφραση του ποιήματος, παραδίδω προς ανάγνωση, σε δωρεάν διανομή στο διαδίκτυο *και* μέσα από αυτό το αρχείο.

Το ποίημα του **Algernon Charles Swinburne, Ο Κήπος της Περσεφόνης** υπάρχει σε μετάφραση της **Μερόπης Οικονόμου** σε αρχείο του ΜΙΕΤ (1986). Σε μια πράξη ευγένειας, μου παραχωρήθηκε από τον κ. Γιώργο Τσακνιά σαν φωτογραφικό υλικό, προκειμένου να βοηθηθώ στη δική μου μετάφραση. Δε θέλησα να το ακολουθήσω καθώς η μεταφραστική προσέγγιση ήταν άλλη, επιθυμώ όμως να το αναφέρω σαν ανταπόδοση της ευγένειας που μού δόθηκε.

Ασημίνα Λαμπράκου
Αθήνα, Δεκέμβρης του 2022

